

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

INLOPPET TILL GEFLE HAMN. — FOTO. G. REIMERS, GEFLE.

15:DE ÅRG.

DEN 20 SEPTEMBER 1914.

N:o 51.

Foto. Flodin, Stockholm.

Klische: Bengt Sjöberg

Oskar von Sydow

OSCAR VON SYDOW

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Det är länge sedan så stora anspråk ställts på en svensk regerings snarrådighet och kraft som i dessa dagar. Icke nog med att de internationella vanskligheterna satt vår utrikespolitiska ledning på större prof än som förekommit sedan de stora napoleonska krigens dagar. Äfven de inrikes förhållanden, som blifvit en följd af den stora världskampen, ställa våra statsmän inför stora och nya problem. Med tillfredsställelse konstaterar man under dessa omständigheter, att den nuvarande regeringen inom sig hyser män med i olika afseenden obestridd förmåga, till hvilka allmänheten, oberoende af partiståndpunkt, känner sig berättigad att hysa det fullständigaste förtroende. Äfven den departementschef, af hvilken den inrikes civila förvaltningen är anförtrord, är i besittning af mindre vanlig duglighet och har visat en kraft vid fullgörandet af sina uppgifter, för hvilken man har anledning känna sig förbunden.

Oscar Fredrik von Sydow är född i Kalmar den 12 juli 1873. Han tillhör en ursprungligen tysk, urgammal adelsätt, hvaraf en medlem, Christian von Sydow, i slutet af 1600-talet ledde i det då svenska Pommern. Denne blef stamfader för en synnerligen talrik och vidutgrenad släkt, hvaraf ett flertal linjer varit bosatta i Sverige. Oscar von Sydow tillhör den s. k. äldre Kalmar-grenen; hans föräldrar voro rådmannen och magistratssekreteraren i Kalmar Henrik August von Sydow och hans maka Euphrosyne Maria Modin. Efter att ha aflagt mogenhets-examen i Östersund 1890 kom han som student till Uppsala, där han 1894 aflade hofrättsexamen. Efter tjänstgöring i justitierevisionen och i Stockholms rådstufvurätt samt såsom biträde hos domhufvande blef han t. f. fiskal i Svea hofrätt 1901, befordrades till ordinarie fiskal därstädes 1905, till assessor 1907 och till hofrättsråd vid hofrättsråd 1909.

Dessförinnan hade han emellertid i själfva verket lämnat den juridiska banan för att i stället ägna sig åt förvaltningstjänsten. Vid den Lindmanska regeringens bildande kallades han nämligen att på förordnande upprätthålla expeditionschefbefattningen i civildepartementet och blef följande år ordinarie expeditionschef. Under den tid af fem år han sålunda var verksam som civilministerns närmaste man hade han tillfälle icke blott att grundligt sätta sig in i alla till departementet hörande ärenden, utan ock att lägga i dagen den synnerliga arbetsförmåga, för hvilken han redan förut förvärfvat sig anseende. Här- under föranleddes han ock att med intresse och iver sätta sig in i den mångfald på dagordningen stående sociala spörsmål, med hvikas utredning och lösning hans chef, numera landshöfdingen greve Hugo Hamilton, var sysselsatt. Bl. a. bevistade han 1910 som Sveriges ombud den internationella konferens för frågor rörande arbetslösheten och dess bekämpande, som då hölls i Paris.

Det kanske bästa vittnesbörd, som Sydow kunnat erhålla om det utmärkta sätt, hvarpå han förvaltadt sitt expeditionschefsämbete, gafs honom, då han år 1911 på våren af sin förman kallades att som vice landshöfding förvalta dennes eget höfdingadöme, Gäfleborgs län. Då greve Hamilton vid sin afgång från statsrådsämbetet återgick till detta, föll åter en mer än vanligt ansvarsfull och arbetsam uppgift på hans lott. I den Lindmanska regeringens sista konselj anförtrordes nämligen åt honom den landshöfdingepost i Norrbotten, hvilken landshöfding Karl Bergström i elfva år med så utmärkt förtjänst förvaltadt, att uppdraget redan därigenom måste bli särskildt krävande för efterträdaren. Men därom råder nog intet tvifvel, att landshöfding von Sydow väl bestod provet. Med iver sökte han sätta sig in i det vidsträckta länets angelägenheter samt lära känna dess mång-

skiftande förhållanden och olikartade behof. I mer än ett hänseende tog han för detsamma betydelsefulla initiativ; man erinrar sig särskildt den omfattande utredning af lapparnes förhållanden och renskötsel inom Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län, hvilken i slutet af 1912 uppdrogs åt honom af k. m:t och ledde till framställande af flera för den lappländska befolkningen viktiga förslag. Och det var säkert med liflig förhoppning om snart återseende norrbottningarne i februari i år sågo sin höfding draga till Stockholm för att i den som man väntade interimistiska försvarsministären öfvertaga det departement, med hvars arbetsområde han från sin expeditiionschefstid var så väl förtrogen.

I en ministär med den strängt begränsade uppgift som den, hvilken den Hammarskjöldska regeringen för sig uppställt, syntes civilministerns uppgift böra bli jämförelsevis lätt. Det inträffade världskriget gjorde, att det blef annorlunda. Mot den panikartade prisstegring, som inträffade under krigets första dagar, var det i första rummet civilministern, som måste inskrida. Han gjorde det med berömvärd snabbhet. En undersökning igångsattes, som gaf vid handen, att ingen fara för bristande tillgång på lifsförnödenheter förefanns, han meddelade detta åt allmänheten och han ställde i utsikt, att regeringen icke skulle tveka att tillgripa extraordinära åtgärder, därest säljarne begagnade sig af den begränsade tillgången för att oskäligt drifva upp priserna. Detta afhjälpte hastigt de mest i ögonen fallande missförhållandena. Sedermera har på hans initiativ en k. proposition framlagts för riksdagen med förslag till lag om förhindrande af oskälig prisstegring a vissa varor vid krig eller krigsfara, hvarigenom k. m:t erhållit fullmakt att vid sådant tillfälle i mån af behof fastställa maximipriser på varor, som utgöra nödvändighetsartiklar, ja t. o. m. att föranstalta om tvångsförsäljning af sådana varor till de sålunda fastställda priserna. Vidare föranstaltade han genom cirkulär till länsstyrelserna om inskränkningar i eller förbud mot rusdrycksförsäljning samt om inrättande af arbetslöshetskommissioner i de olika länen och kommunerna, hvilka skulle hafva att träffa åtgärder mot den arbetslöshet, som med anledning af kriget kunde befaras komma att inträda. För hela landet tillsattes vidare två kommissioner, nämligen dels statens industrikommission med uppdrag att taga i örvärgande, hvilka åtgärder som kunna vidtagas för att i största möjliga utsträckning uppehålla arbetet vid de industriella anläggningarna i riket, dels statens arbetslöshetskommission med uppdrag att i samråd med socialstyrelsen uppräta och inkomma med förslag till andra åtgärder, som äro ägnade att motverka den under nuvarande förhållanden väntade arbetslösheten och mildra verkningarna af densamma. På iniativ af denna sistnämnda, hvari hr von Sydow själf varit ordförande, har en proposition aflåtits till riksdagen om ett anslag af 5 mill. kr. för understöd af oförskyltdt arbetslösa, som annars skulle falla fattigvården till last. För industriens vidmakthållande har föreslagits, att en del af arbetslönen skulle bli inestående hos arbetsgifvaren. För att möjliggöra detta har ett lagförslag framlagts, enligt hvilket sådana inestående arbetslöner i händelse af konkurs skola utgå med förmånsrätt.

Det förestående visar till fullo, hvilken rastlös verksamhet hr von Sydow utveckladt under nu pågående kris. Allmänheten kan icke vara honom nog tacksam härför.

Sedan 1911 är hr von Sydow gift med Mary Emily Wijk, dotter till framlidne handl. Erik Wijk i Göteborg och hans maka, född Dickson.

NÄR RIKSDAGEN LÖSTE SVERIGES FÖRSVARSRÅGA.

Försvarsfrågan, hvilken i högre grad än någon annan samhällelig angelägenhet omkring sig samlat det svenska folkets intresse och under lång tid utgjort själfva brännpunkten för dess politiska lif, understundom sättande sinnena i nog så hög svallning, har nu fått sin slutgiltiga lösning, sedan riksdagen den 12 sept. antagit den af regeringen framlagda stora försvarsreformen med försvarsutskottets modifiering.

Vid frågans behandling förekom ingen egentlig realdebatt utan det hela inskränkte sig till principdeklarationer af statsministern och de olika partiledarne samt personliga förklaringar af några enskilda kammarledamöter.

I Första kammaren inleddes debatten af statsministern, *excellensen Hammarskjöld*, som uttalade, att det framlagda förslaget innebure en lösning af försvarsfrågan, hvilken för det svenska folket utgjorde en lifsfråga i or-

U. S. D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Öfverst l. v. AMIRAL A. LINDMAN t. h. HÄRADSHÖFDING K. STAAFF samt derunder herr W. RYDÉN (X) UNDER FÖRSVARSRÅGANS DEBATTEN I ANDRA KAMMAREN.

dets bokstafligaste och egentligaste mening. Ett antagande af reformen skulle åt vårt land komma att skapa en trygghet, som det nu saknade.

Sedan hr *Lindblad* i Göteborg därefter redogjort för skälen till det socialdemokratiska partiets avvisande hållning till reformen deklarerade hr *Trygger* högerens uppfattning af frågan och hr *Hellberg* liberalernas ståndpunkt.

Efter en timmes debatt antog Första kammaren reformen utan votering, från hvilken socialdemokraterna förklarade sig afstå, då utgången i denna kammare vore given.

I Andra kammaren öppnades förhandlingarne af statsministern, hvarefter de olika partiernas ledare, hrr *Staafl*, *Lindman* och *Rydén* aflämnade sina förklaringar.

Efter debatten, hvilken drog en tid af omkring tre timmar, genomvoterades försvarsreformen med 127 röster mot 70, hvilka tillfölla den socialdemokratiska reservationen.

Den nu antagna försvarsreformen innebär utsträckning af infanteriets öningstid, så att dess utbildning blir fullständig äfven för vintertjänstgöringen, skapandet af en tillräcklig underbefälskader på den allmänna värnpliktens grund samt vidare omorganisation af arméns reserver. Dessutom ingår i reformen lösandet af ett stort antal hittills sväfvande försvarsangelägenheter. Med aiseende på flottan har antagits ett fast nybyggnadsprogram för de närmaste fem åren.

FRÅN ERLAND NORDENSKJÖLDS FORSKNINGSFÄRD.

1. FRU OLGA NORDENSKJÖLD åtföljer som bekant sin make under hans äfventyrliga färd. Vår bild visar henne vandande genom träskmarker i Brasilien med Huanyam-vildar. 2—3. HUANYAM-INDIANER. Öfverst en indian skjutande med blåsrör.

①

②

③

④

4—6. AF ERLAND NORDENSKJÖLD OCH HANS MAKAS UPPTÄCKTA RUINER I BOLIVIA, de mest betydande som der funnits, och aldrig förut omnämnda i litteraturen. Å 5 (en förstoring är 6) synes den senare mördade svenken JOHAN BERG.

⑤

⑥

Efter fotografier insända till Hvar 8 Dag af Erland Nordenskjöld.

Foto. Backlund, Göteborg.

Klippet: Kem. A.-B. Tomaf Silfverparre, Sthlm.—Gbg

HELMER MAS OLLE, jämte maka, å konstnärens mycket uppmärksammade utställning å Valand i Göteborg.

Den unge från Dalarne bördige konstnären *Helmer Mas Olle*, hvilken tidigare vid expositioner i hufvudstaden framträdte med en del duktigt gjorda dukar, har i dagarne å Valand i Göteborg öppnat en af stadens konstitresserade synnerligen uppmärksammad utställning omfattande ett rätt betydande antal arbeten. Konstnären, hvilken synes hafva sin styrka som porträtt- och figurmålare och på dessa områden företrädes af ett flertal präktiga saker — särskildt att nämna det yperliga porträttet af prof. Schück samt ett flertal karaktäristiska Dalatyper — är påtagligen stadd i rask frammarsch. Utställningen tyder på en rik begåfning som under målmedvetet arbete redan hunnit till en obestridlig ställning bland vårt lands allra främsta målare.

Efter Julius Gust.

Klippet: Bengt Silfverparre.

DAVID EDSTRÖMS i dagarne modellerade porträttbyst af Ellen Key, afsedd att utföras i granit.

Foto. Jonasson Gbg.

Foto. Claesson, Upsala.

V! SANDBERG OCH G. NYLÉN, som i dagarne vunnit inträde, den förra å Chalmers Tekn. läroanst. i Göteborg, den senare å K. Tekniska Högskolan i Stockholm, de första kvinnliga ingenjörseleverna i Sverige.

Till illustr. å sid. 804.

Från friherre *Erland Nordenskiöld*, hvilken som bekant tillsammans med sin maka är stadd på forskningsfärd i Sydamerika hafva vi haft nöjet mottaga en del högtressanta, i föreliggande häfte återgifna bilder. Färden, hvilken går genom landets urskogstrakter och berör hittills outforskade områden, är gifvetvis förenad med så ära strapasor och faror, men synes som ersättning härför skänka det dristiga forskarparet ett lika rikt som värdefullt vetenskapligt utbyte: Gifvande arkeologiska utgräfningsar hafva sålunda verkstälts och Ingående studier gjorts hos ett stort antal indianstammar, däribland äfven sådana, hvilka förut varit ullständigt okända för etnologerna.

Foto. Backlund, Göteborg.

Klippet: Kem. A.-B. Tomaf Silfverparre, Sthlm.—Gbg

GÖTEBORGS HANDELSINSTITUTS NYBYGGNAD, inviges i dagarne. — Efter byggnadens yttre och inre fullbordan torde vi få anledning återkomma.

JEANNE.

FÖR HVAR 8 DAG AF **LUDVIG NORDSTRÖM.**

JAG har alltid tänkt på Antwerpen med ett småleende, emedan jag dragit mig till minnes två episoder, som jag upplefvat där. Jag hade kommit dit öfver Nordsjön i storm och gick där en solig septemberdag med ett par svenska damer. På trottoarerna vimlade det af katolska präster, dessa underliga figurer i fotsida svarta kappor, under hvilka platta fötter klappa fram, och med platta, bredbrättade hattar på huvudet samt paraply under armen och bönbok i hand. Men det var äfven annat folk i rörelsen, cyklister, som sjungande ilade förbi, promenerande, grupper, som skreko och gestikulerade, enslingar, som sutto vid kaféborden på trottoarerna och störade framför sig, tungsint som många plåga i stora städer, och mitt bland alla andra människor ströfvade barhufvade kvinnor, ledande små raglande barnungar.

Just som vi nu kommo där, de två korrekta svenska damerna, bleka af sjösjuka, och läsarens tjänare, stannar en sådan kvinna med en pojkbüttning vid handen midt framför oss, halar upp pojkens lätta kolt, och där står han naken upp till axlarna och låter naturen ha sin gång, medan alla människor gestikulerade förbi i en ström utan att ens märka något — mer än de båda svenskorna! Hade de kunnat gömma sig bakom hvar sin präst, skulle de. Jag fruktade, att de skulle svimma, utmattade af sjösjukan som de voro, men de vacklade vidare och började med ens prata ifrigt.

Senare, när jag kom in i den stora banhallen, möttes min blick af en jättestor inskrift på fondväggen, högt öfver de myllrande människorna. Där stod bara dessa lakoniska ord: "Man hütet sich für Tachendieber". Det föreföll mig så omotståndligt löjligt, att jag måste skratta.

Jag tyckte den gången, att jag med de två små betydelselösa episoderna hade fått hela Europa för mig, och i dessa senaste dagar har jag ideligen tänkt på dem, då jag läst om hur en tysk zeppelinare sväfvat öfver stan och släppt ner sina förödande bomber. Men nu är småleendet borta.

Den väg, där de tyska trupperna dragit fram, har jag rest om dagen och om natten. Jag har sett denna blomster- och fruktträdgård, som sträcker sig mil efter mil, dessa blanka kanaler, kantade af popplar, dessa löfrika kullar, där gamla gråhvita slott skymta fram. Jag har om natten sett elden spruta ur ugnarna vid Charleroi, om dagen sett de pyramidliknande slagbergen, linbanorna och malmvagnarna, allt i arbete och ifver — och nu återser jag alltsammans i tankarna, hur? Jag får belägg ur denna tidnings krigsbilder.

Och hur tankarna gå, hinna de till slut alltid samma sista mål, en liten flicka, som hette Jeanne. I vecka efter vecka, alltsen kriget började, har jag tänkt på henne. Jag har i tankarna landstigit i Antwerpen, gjort resan till Paris och så om och om igen hamnat hos denna lilla Jeanne. Hon har, allt som kanondundet ökat ur tidningsspalterna, likasom ropat på mig ur mitt eget inre, högre och högre, och jag har inte riktigt förstått hvarför.

Nu tror jag äntligen, att jag börjar förstå, och jag skall berätta.

Mot jultiden befann jag mig i en liten bretagnisk by, ett enkelt fiskläge på själfva atlantkusten. Jag hyrde ensam en stuga och stannade i två och en half månad, ströfvade på högslätten, satt och pratade med byfolket i det lilla värdshus, där jag åt, och fick del af deras dagliga lif.

Det händer ibland, då man läser bevarade skrifter

från den klassiska antiken, att man känner en äundsam längtan till dessa sällare och enklare tider, som de framstå för oss i bilder, sådana som Homeros ger af Odyssevs och svinherden Eumaios, eller sådana, som de grekiska och romerska idyllerna frammana. Men något af den stämningen minns jag från denna bretagniska fiskarby. Midt i den årstid, som var sträng vinter hemma i Sverige, var marken grön därnere, luften mild och doftande, himlen hvälfde sig lätt och blå, ginsten blommade, och man planterade kål, svarta svin dansade på fälten, och färhjordar betade på kullarna.

Om söndagarna samlades i trädgården bakom värdshuset byns karlar, somliga barhufvade, andra klädda i blå sjömansmössor med röd tofs och allesammans i träskor.

Nu plockades kloten fram, och man spelade klot medan cidern skummade på ett gammalt mossbelupet träbord i skuggan af äpple- och päronträden, och under skratt och skämt lekte dessa gamla hvit-skäggiga fiskarguhbar som barn med de otympliga träbollarna. Värdshusvärdinnans dotter med hvit, stärkt nationalhufva på det svarta håret sprang ut med de blå spilkummarne, jäsande öfver af cider, och sonen i blå sjömansmössa med röd tofs samlade upp efter spelarne.

I timmar kunde jag sitta på en mossig bänk, rökande min pipa, drickande mitt cider och åskåda denna oskyldiga glädje. Om jag inte själf deltog.

På andra sidan värdshuset, på den lilla öppna platsen där, lekte barnen med sina snurror, och kvinnorna samlades omkring dem. Jag ser ännu framför mig värdshusdotterns lille son, Robert, en liten svartlockig, brunbränd, strålögd odygding på fyra, fem år, och jag kan höra mormoderns rop:

— Ah, le petit méchant! Ah, comme il est méchant!

Men vid öppna spisen satt hennes måg, Roberts pappa, knollrig i håret som gossen, och vaggade den yngsta.

Till detta värdshus kom nu en dag en liten tretton års flicka. Hon var vacker, på sitt sätt. Ansiktet gaf intryck af att vara stenhårt, vara taget från en gammal staty, och de stora, svarta ögonen stirrade. Munnen var också liflös, läpparna i färg knappt skilda från den öfriga huden, och innanför dem lyste tandraden till, bländhvitt och nästan retsamt jämn.

Det var Jeanne.

Hon kom långt nerifrån södra Frankrike.

— Hvarför kommer hon hit? frågade jag gumman i värdshuset.

— Ack, monsieur, svarade hon, det är det olyckligaste barn, som finns i världen. Hennes far var en fattig arbetare där nere. Hans hustru dog och lämnade honom ensam med denna flicka. Han gifte då om sig med en syster till min måg, och när de varit gifta någon tid, dog äfven han. Hon flyttade då med flickan hem hitupp, til sin gamla mor, som bor inne i staden. Och när hon vistats där någon tid, dog också hon. Så var flickans mor död, och hennes far och hennes fostermor, och nu var hon ensam i världen. Min mågs mor lät henne stå stanna hos sig, men nu ligger äfven hon för döden därinne i staden, och därför har flickan skickats hit till oss, som hon inte känner.

Jag fick från den stunden intresse och medlidande för den ensamma Jeanne, men hon sade aldrig ett ord åt någon, hvem det vara ville. Hon fick hjälpa till med allt, hon var alltid till hands, erbjöd alltid stumt sina tjänster, och jag såg henne aldrig sysslolös. Hon skurade, diskade och sopade,

hon hjälpte till att expediera vid disken, att servera gästerna, hon klädde på och klädde af den lille Robert, och när ingenting annat fanns att göra, soapade hon gatan utanför värdshuset.

Just i de dagarna skulle mågen i värdshuset, som var sjöman, åter ge sig ut på långfärd, ända bort till Kina. Han hade allting klart och ämnade resa upp till Le Håvre för att deltaga i fartygets lastning, då nu julen gick in och hans gamla mor i staden blef sjuk. Dagen före julaftonen reste han och hans hustru och Jeanne ditin. Dagen kröp fram, vi sågo ständigt uppåt slätten, om vagnen skulle komma, men först sent på kvällen i mörkret öppnades dörren, och in trädde hustrun och Jeanne.

— Död? frågade gumman,

— Ja, ja, jämrade hustrun, hon är död.

Och mågen i värdshuset, den dödas son, hade stannat kvar. Men Jeanne hade följt med ut. Hon sade ingenting. Hon grep sig genast an med sina sysslor, under det hustrun bara satt vid elden och höll ansiktet i händerna.

— Skall nu Jeanne stanna här hos er, madame? frågade jag gumman nästa dag.

— Ack, monsieur, svarade hon, hur skulle jag kunna ha henne här? Vi äro fattiga och måste slita för brödet. Vi äro nog många om brödbiten ändå. Hur skulle jag kunna ha ännu en till?

— Men hvart skall då Jeanne ta vägen?

— Hvad vet jag, monsieur? Hon får kanske stanna hos en bror till min måg, som äger en kvarn. Han är rik, och när det blifvit boskifte efter den döda, blir han ännu rikare. Och han är ogift, och man har inte hört, att han tänker gifta sig. Kanske kan hon få stanna i kvarnen.

Men redan följande dag, då mågen återkom från staden, berättade han, att brodern lagt beslag på alla lösa pengar, som den döda haft förvarade i ett skåp, och det hade han gjort, emedan han ämnade gifta sig.

Så var Jeanne utestängd äfven där. Som öfverallt. Själf var hon lugn, som om intet passerade omkring henne. Hon följde med in till begravingen och kom oberörd tillbaka.

Sjömannen redde sig nu att fara och for. Hustrun följde honom in till staden och återkom upplöst i tårar.

Då öppnade Jeanne sin mun för första gången. Hon vände sig till mig och sade:

— Hvad människorna äro dumma, som gifta sig!

Jag blef förvånad och frågade:

— Hur så? Hvad menar du med det, Jeanne?

— Se! svarade hon bara och pekade på den otröstliga hustrun.

— Ja, sade jag då, men det går öfver.

För första gången såg hon nu också på mig, såg länge och liksom rakt in i mig.

— Nej, sade hon bara, sen. Det går inte öfver.

Hon sade detta helt lugnt men med en öfvertygelse i rösten, som jag inte kan glömma. Och därefter återgick hon till sina vanliga sysslor.

En tid därefter sade gumman till mig:

— Nu skall Jeanne fara, monsieur.

— Så, sade jag. Hvert då?

— In till staden, till min mågs bror.

— Skall hon stanna där?

— Ja, monsieur, en tid.

— Och sen?

— Sen! svarade gumman och lyfte på axlarna. Sen! Ack, monsieur, hvad kan man veta!

Jeanne gick just och soapade gatan utanför värd-

huset. Jag drog mig ut genom porten och betraktade henne. När hon gjorde ett uppehåll i sopningen, närmade jag mig henne och sade:

— Du trifs alltså icke här, Jeanne?

— Hvar skulle jag trifvas, monsieur? svarade hon.

— Skulle du inte vilja stanna här, om du finge, då?

— Nej.

— Men du vill stanna inne i staden?

— Nej.

— Hvar vill du vara då?

— Det är mig likgiltigt! svarade hon.

— Du är bitter nu, Jeanne, sade jag. Men du är ännu bra ung. Om några år, då du blifvit lite äldre, kommer du inte att vara så bitter. Då kommer du att gifta dig och få små barn, och då blir du lycklig och nöjd.

— Jag kommer aldrig att gifta mig, svarade hon.

— Hvarför?

— Därför att jag inte vill. Och därför att jag inte vill ha barn, som skola lida, som jag har lidit, sade hon.

Efter denna förklaring gick hon in, och följande dag reste hon, och jag såg henne aldrig mer.

Detta var Jeanne.

Sen tre veckor, alltsen kriget utbröt, har hon nu stått för min syn och liksom ropat ur mitt eget inre.

— Jag tror, att jag till sist förstår, hvad det beror på.

Jag tänker på sonen i värdshuset, han är nu tjugotre år, han är ute i kriget. Jag tänker på sjömannen, han är ute i kriget. Jag tänker på den lille Robert, han är nu tio, elfva år. Jag tänker på den lille pysen från trottoaren i Antwerpen. Han är nu en nio, tio.

Jag tänker på alla de söner och döttrar, som nu befinna sig i Jeannes ålder, då hon beröfvades far och mor och blef alledeles ensam, och hur det värkade på henne. Jag tänker på Robert och den lille från Antwerpen, som i detta nu kanske äro, den ene fader-, den andre kanske både fader- och moderlös.

Och jag tänker på, hvad kriget skall förvandla alla dessa till! Till Jeannes likar. Hvad det skall bli af hela denna generation, som växer upp och plötsligt, utan en aning om något beröivas hem, föräldrar, syskon och stå ensamma kvar.

Skola de också säga som Jeanne om sina lif.

— Det är oss likgiltigt, alltsammans.

Och när man vill, att de skola glömma, och säger dem, att det går öfver, skola de då också säga:

— Nej! Det går inte öfver.

Hur skulle det också kunna gå öfver? När de i den ålder, då lifvet skall vara lyckligast och bäst, väckas om natten af vidunder, som sväfva ur himlen och kasta bomber öfver dem, hvilka slita bröstet af deras mödrar och krossa deras systers hufvud, då de sträcka dem ut genom fönstren för att speja: när deras fäder driivas nakna framför fiendetrupperna att skjutas af egna landsmäns kulor; när deras lekplatser rivas upp till gruvschakt af kartescherna; när deras hem brinna; när allt är jämmerrop, skrik och gråt?

Det går inte öfver, och det *skall* inte gå öfver.

Jag tänker på Jeanne. Hon var vanmäktig, ty hon kunde anklaga ingen, för det som hade träffat henne. Men det är, som om hon pekade på dessa och menade, att de äro icke vanmäktiga, ty de kunna anklaga, och de skola göra det, när kriget en gång är slut och de blifvit fullvuxna och den stora uppjörelsens dag ändtligen skall randas.

KRIGET.

Efter fotograf.

Kliché: Kom. A.-B. Besigt. Sjöförsvarssk., Skilm.-Öbg.

»EN HJÄLTES DÖD», Grafkullen öfver en vid fort Loucin, Liège, fällen tysk gardesdragon, som försökte plantera den första tyska fanan på fortet — där den också synes å bilden — och därvid fann sin död.

Efter foto-graf.

Kliché: Sjöförsvarssk.

D:R LUDVIG FRANK, den under striderna vid lothringska gränsen stupade socialdemokratiska ledaren i tyska riksdagen. Å slagfältet jordades han under militära hedersbetygelser och såväl Badens regering som riksregeringen har genom ministerpresidenten officiellt kondolerat landets socialdemokratiska parti under förklarande att d:r Franks död är en svår förlust ej endast för partiet men äfven för fäderneslandet.

De oerhördt omfattande drabbningar, som varit utmärkande för den sjätte krigsveckan, kunna, då detta skrives, till sin fulla omfattning och innebörd icke öfverskådas.

Särskildt är detta fallet med händelserna på den franska krigsskådeplatsen. Det är huvudsakligen franska och engelska rapporter som föreligga från denna, men just frånvaron af tyska meddelanden tyder på, att dessa fransk-engelska underrättelser äro riktiga, då de uppgifva, att tyskarnes tidigare framgångar aflöstas af återtag eller stillastående. Fransmännen erinra redan segerjublande därom, att drabbningen står på samma historiska mark, på hvilken hunnerna ledo det afgörande nederlag, som gjorde slut på deras segertåg genom Europa. Hvad som synes säkert är, att de allierade fransk-engelska trupperna kunnat afsevärdt framskjuta sina linier. Tyskarne ha sålunda utrymt Amiens, tvungits att draga sig tillbaka bakom Marne österut och att i nordost retirera i riktning mot Soisson. På lördagen uppgafs det engelska kavalleriet ha befunnit sig vid Fismes, ej långt från Reims. Som en följd af de allierades framgångar ha de tyska trupperna i centern likaledes nödgats lämna sina längst framskjutna ställningar och uppgifvit Vitry-le-François, Revigny och Brabant-le-Roi. Däremot hålla de fortfarande södra delen af Argonne-skogen besatt. På den östligaste delen af denna krigsskådeplats ha tyskarne börjat en tillbakagående rörelse och lämnat trakten kring Nancy. Fransmännen ha åter besatt Luneville.

I Belgien ha tyskarne fortsatt sin hårda krigföring. Sålunda lär Dinant ha förstörts. Gent har intagits af tyskarne, men lär sedan belgarne åter gripit till offensiven, ånyo måst öfvergifvas. Malines och Aerschot lära ha återeröfrats af belgarne. Trakten kring Antwerpen har satts under vatten och säges ha gjort det omöjligt för tyskarne att använda sitt belägringsartilleri.

Dessa motgångar för tyskarne förringa naturligtvis icke betydelsen af att den starka fästningen

Ktische: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Skåne—Gbg

SÅRAD. En under strid sårad fransk kyrassier. —
Efter fotografi öfver Paris.

Maubeuge den 7 sept. nödgades gifva sig och att därvid icke mindre än 40,000 (enligt franska uppgifter högst 20000) fångar föllo i tyskarnes händer.

Medan det ännu är ovisst, i hvad mån taktiska hänsyn kunnat bestämma tyskarnes retirerande rörelser på dessa krigsskådeplatser, kan det numera knappast betviflas, att de ytterst uttänjda, förbittrade striderna mellan österrikare och ryssar i Galicien, hvilka strider pågått i sjutton dagar och räknat 2 mill. stridande, slutat med en rysk seger. De österrikiska dementierna fortfara visserligen, men de sista Wien-telegrammen innebära medgifvanden, som icke kunna missförstås. Visserligen säga sig österrikarne i slaget vid Lemberg ha tvingat fienderna tillbaka, men tillika ej ha kunnat utnyttja

denna framgång, emedan deras norra flygel vid Rava-ruska hotades af öfverlägsna fiendtliga stridskrafter. "På grund af fiendens betydande numeriska öfverlägsenhet beslöts att efter tre veckors hjältemodig kamp samla våra trupper i strategiskt fördelaktiga ställningar för att förbereda nya operationer." Ordalagen äro nästan desamma som fransmännens efter nederlaget i Sydbelgien. Det finns ingen anledning betvifla, att ryssarne här vunnit en betydande, om än icke afgörande seger.

Däremot ha de på den preussiska krigsskådeplatsen tillfogats ett nytt nederlag af general von Hindenburg. Enligt tyska rapporter har Ostpreussen helt rensats från fiender.

Engelsmännen ha fortsatt besittningstagandet af

Forts. å sid. 811.

NYA BILDER AF DE DEMOLERADE FORTEN VID LIÈGE.

Allmänt känt är numera hvilken oerhördt viktig roll *tyskarnes nya 42-cm mörsare* spelat under det pågående krigets första skede. Fästningar, hvilka man med stöd af tidigare erfarenheter ansett om icke ointagliga så dock tillmätt en motståndskraft, sträckande sig ut öfver månader, ha genom det nya tyska belägringsartilleriet på ett lika öfverraskande som skrämmande sätt fört denna sin motståndskraft reducerad till en obetydlighet af endast en eller annan dag. Tidigare häftigt omstridt och förnekadt står det nu som ett faktum, att de utomordentligt starka Liègeforten efter endast ett fåtal skott ur de tyska mörsarne voro fullständigt raserade med pansartornen splittrade och betongmassorna söndersprängda. Om den tyska eldens förödande verkningar tala våra bilder ett det tydligaste språk.

De tyska jättemörsarne, hvilkas existens före krigets utbrott var — med undantag för ett fåtal invigda — fullständigt okänd, omgifvas alltiäm af den största hemlighetsfullhet. Allt hvad man vet om dem är, att de med en kaliber af 42 cm. äga en skottvidd af mer än 16.000 meter och att de af dem med största träffsäkerhet utslungade brisansgranaterna äro laddade med ett nytt utomordentligt kraftigt sprängämne af okänd sammansättning. Kostnaden för hvarie skott beräknas till 38.000 mark. Enligt uppgift transporteras de väldiga artilleripläserna, särtagna i fem delar, på lastautomobiler till stridsplatsen för att här på fältjärnväg forslas vidare fram till de för dem iordningsställda batteriplatserna.

Det hittills i krig använda gröfsta kastartilleriet, 28 cm. mörsare, framfördes af japanerna vid belägringen af Port Arthur samt togs i anspråk äfven i jätteslaget vid Mukden.

Forts. å sid. 815.

HVAR 8 DAG

— 810 —

1—2. DE STARKA PANSARFORTEN LOUCIN NU. Efter uppgift från vår tyska källa skulle ett enda skott ur de fruktansvärda nya tyska 42-cm. mörsarne ha varit tillräckligt för att fullständigt demolera hela fortet. Det lär nämligen varit så väl inriktadt att det träffade det stora krutmagasinet som därvid exploderade och sprängde pansar och betong.

3. TYSK BEVAKNING FRAMFÖR DET INTAGNA PANSARFORTET LCUCIN. — Efter fotografier öfver Berlin.

HVAD SOM ÅTERSTÅR AF STADEN LOUVAIN.

Forts. fr. sid. 809.

Samoa- og Bismarcksarkipelagerne. Dæremot ha de hemma i Europa drabbats af nya förluster genom tyska minor eller — undervatensbåtar. Kryssaren "Pathfinder" og hjælpkryssaren "Oceanic" ha på någon af dessa vägar gått under. Tydligt ha tyskarne bestämt sig för att om möjligt med tillhjälp af minor förstöra det hatade örikets handel.

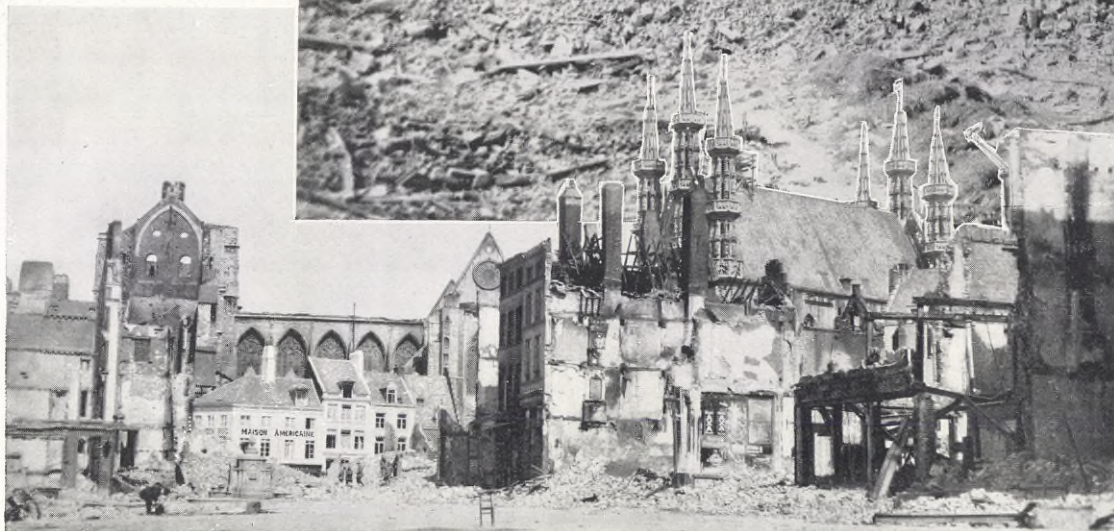
NY ÅRGÅNG

den 1 oktober!

Kvartalsprenumeranter behagade i god tid före 1 okt. förnya prenumerationen för att undvika afbrott i tidningens regelbundna expedition.

HVAR 8 DAG

VYER ÖFVER DEN FULLSTÄNDIGT ÖDELAGDA STADEN LOUVAIN (LÖWEN). Den nedre bilden visar det skonade rådhuset, stadens främsta klenod. — I bakgrunden ruinerna af Katedralen. Efter fotografier öfver Amsterdam.

ANNONSÖRER GYNNA H. 8. D.
och
H. 8. D:s LÄSARE
GYNNA H. 8. D:s ANNONSÖRER

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

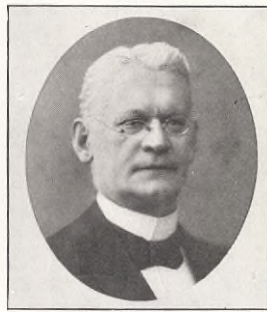
* Data å nästa sida.

J. A. LÖNDBERG.
V. Professor. — Stockholm.
75 år 4 Sept.*

J. H. C. VON ROSEN.
Grefvinnu. Statsfru — Sthlm.
65 år 12 Sept.*

K. S. HUSBERG.
Landshöfding — Vänersborg.
60 år 21. Sept.*

S. C. P. LAGERBERG.
Kammarherre. — Göteborg.
55 år 16 Sept.*

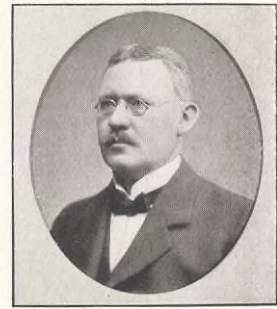
A. V. EKLUND.
F. d. Byråchef. — Stockholm.
70 år 7 Sept.*

G. J. ÅKERMARK.
Magistr. -sekr. V. häradshöfd.
Göteborg. — 75 år 20 Sept.*

A. S. FLODSTRÖM.
V. Häradshöfding. Rådman. —
Falun. 50 år 26 Aug.*

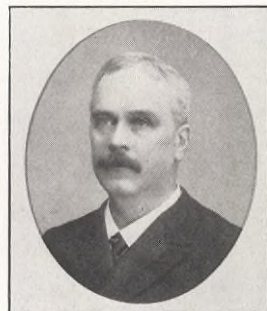
C. A. V. ZETHERSTRÖM.
Kronolänsman. Rådman. Udde-
valla. — 50 år 4 Sept.

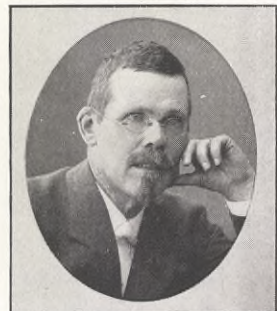
A. J. H. JONSSON.
Grosshandlande — Göteborg.
70 år 12 Sept.*

E. G. G. FRIIS.
Grossh. V. konsul. — Malmö.
60 år 11 Sept.

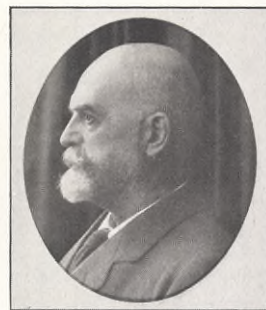
C. J. KRON.
Bankdirektör. — Mariestad.
55 år 4 Sept.*

H. DU RIETZ.
Ingeniör. Direktör. — Sthlm.
50 år 5 Sept.*

C. G. SPENS
Grefve. Öfverste. Kristianstad.
60 år 19 Sept.*

C. A. F. ROSENSVÄRD.
Kommandörkapten. af 1. gr. Sthlm.
60 år 5 Sept.*

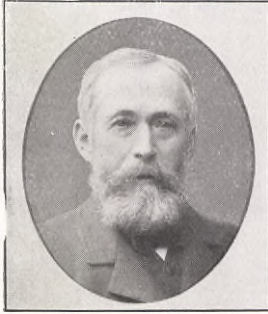
A. E. T. ADLERSTRÄHLE.
Major. — Stockholm.
50 år 1 Sept.

G. T. KRAAK.
F. d. Kapten — Stockholm.
50 år 16 Sept.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

F. EWERLÖF.
F. d. öfverlärare. Fil. d.r.
Stålm. — 70 år 4 Sept.

E. A. FORSSTRÖM.
Konstnär. Tecknare. Stålm.
60 år 18 Sept.*

N. STIGNER.
Kontr.-prost. Kyrkoherde. —
Kyrkhållt. 55 år 15 Sept.

J. SÖDERBERG.
Öfverlärare. Municip.-ordf.
Gellivare. — 50 år 14 Sept.

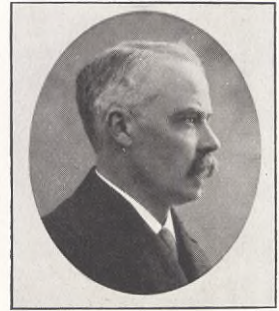
A. GULLSTRÖM.
Regementsläkare. — Linköping.
50 år 26 Aug.*

S. J. WOLDE.
Förste Stådläkare — Udde-
valla 50 år 14 Sept.*

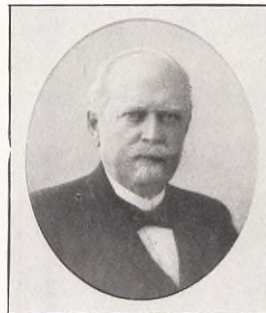
A. I. DAHLHEIM.
Fältläkare. — Stockholm.
50 år 15 Sept.*

F. ÅKERBLÖM.
Professor. — Upsala.
45 år 2 Sept.*

G. M. HAMILTON †.
Grefve. Godsegare. — He-
densberg. F. 26. † 22 Aug.*

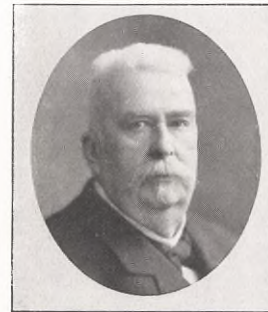
K. M. LINDEBERG †.
Öfverdirektör. — Stockholm.
F. 48. † 8 Sept.*

C. A. J. T. WICKSTRÖM †.
Öfverste. — Stockholm.
F. 54. † 8 Sept.*

K. E. NERÉN †.
Ingenjör — Stockholm.
F. 88. † 1 Sept.

C. O. TAUBE †.
Grefve. F. d. Distr.-chef. —
Stockholm. F. 43. † 12 Sept.*

J. F. BJÖRNBERG †.
Sjökapten. — Göteborg.
F. 51. † 11 Sept.*

G. A. A. BERGGREN †.
Trafikchef v. Matfors jernv.
— Matfors. F. 55. † 12 Sept.

ADOLF LINDBERG. Elev vid Fria konst.-akad. 59—67, stud. i Paris 77. V. prof. i teckn. v. Fria konst.-akad sedan 92, tf. myntgravör v. Myntverket sedan 97. En af vårt lands främste medaljgravörer Biografi och helsid.-porträtt årg. III:7.

JEANNA VON ROSEN. Född von Rosen. Gift 74 m. kammarherren, sedermera förste höfmarskalken greve N. A. F. von Rosen, död 94. Statsfru, i. d. tjänstgörande hos drott. Sofia 90. Åtföljde drott. Sofia utrikes vintrarna 77—78, samt drott. Vikt. hösten 84.

KARL HUSBERG. Stud.-ex. 72, jur. dr. 82, landssekr. i Norrb. län 84, exped.-chef i Eckles.-dep 89, landshövding i Norrb. län, 93, statsråd 1900, chef f. Eckles.-dep. 05, landshövding i Elfsb. län sedan 05. Led. af Riksd. A. K. 88—90, 97—02, af F. K. 91—93, 05—06. Led. af

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

Allm. kyrkomötet 93—98, 03. Inspektör i h. allm. lärov. 07. ordf. i styr. i Aug. Abrahamsons stiftelse 08. ordf. i Elisb. läns N. Hushålln.-sällsk. 06. Komm. m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. årg. V: 52

CARL LAGERBERG. Stud.-ex. 79. e. o. kammarskr. v. Flott. 80—88, förvalt. å flottans fartyg 83—86. Amanuens v. Göteborgs museum 86, intendent för dess myntkab. 87. Museets ombudsman 89, intendent för dess hist. afd. 91. Tjenstg. kammarrjunkare 87, kammarrherre 95. Led. af styr. i Göteborg. musei ritsskola 92, led. af styr. i Göteborg. konstfören. o. dess sekr. 93. V. ordf. i Göteborg. o. Bohus läns förminnesfören. 03, led. af styr. i Röhsska konstslöjdmuseet 04, en af stiftarne af Svensk museimannaförning 06, försingsställare o. stift. af det riksförbund som organiserade Första majblomman 07. ordf. i dess centralkommitté. Led. af styr. i Göteborg. sjukhem 03; Led. af Samf. f. utgivn. af handskr. rör. Skand. hist. 10. Biogr. o. helsid.-portr. årg. VII:23.

AXEL EKLUND. Stud.-ex. 62, hoifr.-ex. 63. intr. i Tullverket o. Kommerskolleg. s. å. byråchef i Generalullsty. 92—09. Led. af tullkommittén 88, af statist.-komm. 05, inkallad sakkunnig i ett flertal kommittéer o. utredn.

GUDMUND ÅKERMARK. Stud.-ex. 59, hoifr.- o. kameralex. 63, v. häradshöfding 66, polissekr. i Göteborg 67, stadsnot. 72, magistr.-sekr. och not. publ. i Göteborg sedan 81. Omb.-man i Göteborg. o. Bohus läns sparb. 74—11, led. af dess styr. 80—11, v. ordf. i drätselkamm. 79—81, ordf. i kyrkonämnden 85—87, v. ordf. i hamnstyr. 03—05.

ARVID FLODSTRÖM. Stud.-ex. 82, hoifr.-ex. 87, v. häradshöfd. 91, rådmän i Falun 93, omb.-man h. Kopparb. läns brandstodsbolag 95. Led. af drätselkamm. sedan 02, af kyrkoråd sedan 97, af lasaretsdir. 97—06, mångårig ordf. i tax.-nämnd. Led. af styr. i Kopparb. ensk. bank 08, ordf. i stadens sparbank.

AXEL JONSSON. Stud.-ex. 61. Etablerade, efter avslutade prakt. studier i in- o. utlandet, jemte herr H. Sternhagen firman Jonsson, Sternhagen & Co i Göteborg, numera en af stadens mest ansedda o. betydande affärsfirmor. Vid A.-B. Göteborgs Köpmansbanks stiftande dess förste verkst. direktör under två år, derefter led. af dess styrelse, samt efter bankens uppgående i Skånes ensk. bank led. af dess styr. o. när sistn. bank sammanslogs m. Skand. kred.-a.-b. led. af denna banks styr. Styrel. i Rånte- o. kap.-försäkr.-ansst. 71—86, sedermera huvudman i denna o. i Göteborg. sparbank. Styr.-led. i Föruvade ångf.-a.-b. Götha, Bark & Warburgs förm. a.-b., Göteborg. ris & valskvarn m. fl.

ERNST FRIIS. Inneh. af firman Thomée & Co. i Malmö. Styr. led. i sparbanken Bikupan, Allm. understödsfören., Malmö stora valskvarn m. fl. Brasiliens v. konsul. På sin tid ordf. i handels-, o. sjöf.-nämnden.

CARL KRON. Stud.-ex. 79, ex. lärare v. Göteborgs h. allm. lärov. 79—82, e. o. tjänstem. i Riksbanken 82, anst. å handelskontor 83—86, anst. v. Riksb. afd.-kontor i Göteborg 88, verkst. styr.-led. v. afd.-kontoret i Mariestad 03, ordf. i dess styr. Stadsfullmäktig i Mariestad sedan 10.

HJALMAR DU RIETZ. Afg. fr. Tekn. högsk. fackafd. f. kem. teknologi 84, assist. v. kem. stat. i Halmstad 85, fabr. förestånd. v. Sandviks lim- o. benmjölsfabr. 90, verkst. direktör i Stockholms benmj. fabr. a.-b. med behåll. af tekn. ledningen af förstn. bolaget tillh. fabr. sedan 08.

CARL SPENS. U.-löjtn. v. 2dra Liögren.-reg. 74, major v. S. Skån. inf. reg. 1900, öfv.-löjtn. v. N. Skån. inf. reg. 03, öfverste o. chef i sistn. reg. sedan 08.

CARL ROSENSVÄRD. U.-löjtn. v. Flott. 74, kommandörkapit. I. gr. 98, afsk. 12. Chef i skeppsgossekaren 96—99, skolchef v. Stockh. stat 99—01, kärchef 02—04, chef i Marinförvaltns nautiska afd. 08—12. Förestånd. i Sjökarteverkets försäljn.-kontor sedan 12.

GUSTAF KRAAK. U.-löjtn. v. Flott. 84, kapt. 96, afsk. 06. I franskt örlogstjänst 94—96, Adj. i Sjöförsv. depts komm. exp 96—1900, i Flottans stab. 19.00—05; militärattaché i Berlin o. St. Petersburg 02—05.

EDVARD FORSTRÖM. Elev v. Fria Konst. akad. 76—83, tecknare i Söndags Nisse 80—01, i Puck sedan sistn. år.

ARVID GULLSTRÖM. Stud.-ex. 82, med. lic. 93, e. prov. läk. 94—07; bat. läk. v. Verml. fältläk. kar. 97, v. Dalreg. 06, reg. läk. v. Östg. triäng-kår 07. Chef i svenska ambulansen t. Grekland 13.

SVEN WOLDE. Stud.-ex. 84, med. lic. 96, andre stadsläk. i Uddevalla 97, läkare v. Gustafstads hälsbd 98—05, förste stadsläkare i Uddevalla sedan 06, jernv.-läk. 03. Led. af stadsfullmäktige, helsov.- o. nämnd, folkskolestyr., lasaretsdir.

IWAR DALHEIM. Stud.-ex. 86 med. lic. 95. Ex. assist. i Arméförvaltningens intendentdep. sjukv. byrå 96, assistent derst. 02—07 o. v. Arméförvaltning. sjukv. styr. 08. Bat. läk. v. Vesterb. reg. 97—1900, v. Hells. reg. 1900—05 reg. läk. i Fältläk. kår. 10, fältläkare o. chef i fältläk. byrån i Arméförvaltning. 13. Led. o. kassör i Röda Korsets öfverstyr. Ordf. i Sv. militärläk. förens Stockholmsafd. 14. Utg. af "Tidskrift för frivillig sjukvård i krig" sedan 09.

FILIP ÅKERBLOM. Stud.-ex. 86, fil. lic. 06, fil. dr. 04, docent i meteorologi s. å. professor i samma ämne v. Upsala univ. sedan 09. Vetenskapl. författare.

GUSTAF HAMILTON †. Stud.-ex. 44. Tilltr. v. moderns död 82 Hedensbergs fideikommiss, nämndeman 83. Under en följd af år ordf. i Vestm. läns förminnesfören.

KNUT LINDBERG †. Fil. dr. 75, doc. i matem. 76, stud. v. univ. i Göttingen o. Berlin 78, assist. v. juster.-byrån 79, byråing. v. finansdep. kontr. o. juster.-byrå 90, öfverdirektör o. chef i kontrollstyr. 90 (ff. 0). Led. af K. Landtbr.-akad. led. af Landbruksstyrelsen sedan 92, led. af hvitbetssockerbeskattn. o. maltdr.-beskattn. samt brånvinsförsäljn.-komm. 91, 01, 09; led. af dir. f. Blindinst. 11, styr.-led. i Stockholms Brandförsäkr.-bol. i löseg. 96, liförsäkr.-a.-b. Nordpolen, olycksfallförsäkr.-a.-b. Skandinavien, ordf. i Nödhjelnsskassan, De blindas fören. Led. af Patr. sällsk. förvalt.-utsk. Utgivit läroböcker i fysik.

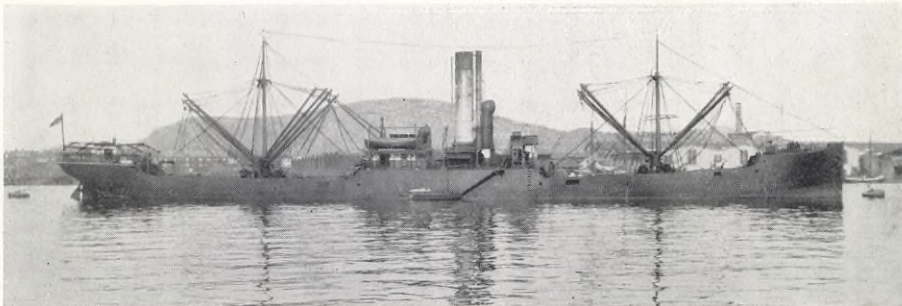
CARL TAUBE †. U.-löjtn. v. Svea lifig 63, major i armén 93, Ing. v. Stat. jernv. 73, tjänstg. som stat.-insp. samt blef trafikdir. assist. 75, trafikdir. i 5:e distr. 84, distr.-chef i la distr. 97—06. Led. af Stockholms stadsfullmäktige under ett tiugatal år fr. 91, led. af drätselnämndens första afd. 93—04; led. af Riksd. F. K. 98—11, led. af statsutsk. 04—11. Led. af Civilkommissionen sedan 08, led. af styr. i Traik a.-b. Stockholm—Nynäs. Stockholms stads ombud i styr. i Stockholms—Vesterås—Bergslagens jernv. nya a.-b. Biografi o. helsid. porträtt årg. VIII: 3.

JACOB BJÖRNBERG †. Ångb. befälh.-ex. 73, kaptensex. 80; mångårig befälh. å ångare tillh. Svenska Lloyd. Tilldelades Emmerymedaljen i guld 13.

INNEHÅLL: Civilminister Oscar von Sydow (biografi och helsidesporträtt). — Försvarsreformen inför riksdagen. — Bilder från Nordenskjöldska upptäckts expeditionen. — Svensk konst. — Världskriget i ord och bild. — Veckans porträttgalleri. — "Jeanne". Ber. af Ludvig Nordström.

Färgpristafflan:

Detta och följande nr tryckas i två färger. Se omsl. 7 sid.

WILSONÅNGAREN ST PAUL, som förolyckades genom en mina under resa mellan Göteborg—Sunderland

Wilsonångaren St Paul sprängdes den 2 sept. i luften af en mina i Nordsjön, 30 eng. mil från den nära Newcastle belägna hamnstaden North Shields. Kaptenen, G. H. Svinhufvud, och besättningen lyckades rädda sig i en lifbåt samt upptogs senare af ett förbipasserande fartyg och infördes till Tyne.

St Paul, en af Wilsonbolagets bästa båtar, var byggd af stål år 1906 i Sunderland samt måtte 2,550 brutto regtons. Ångaren som gått i kolfrakt på Sunderland, var krigsförsäkrad för 400 tusen kr.

I Gryttiom. Tierps socken, ca 8 km. från Tierps socken utbröt den 10 sept. — efter hvad det antages genom morderbrand anlagd af uteliggande löst folk — en häftig eldsvåda hvilken lade fem gårdar i aska. Det brunna var försäkradt för inemot 100,000 kr.

ELDSVÅDAN VID GRYT TJOM, Tierps s:n som ödelade fem gårdar.

BROKIGA KRIGSBILDER.

HOTEL DE VILLE I BORDEAUX
där franska regeringen residerar under
krigsoroligheterna.

Forts. fr. sid. 810.

Det nya vapnets fruktansvärda verknin-
gar med hänsyn till de moderna fäst-
ningsanläggningarna ha gifvetvis på
skilda håll, äfven utanför de krigfö-
rande länderna, väckt bestörtning och
fruktan. Så torde man helt v sst inom
vida kretsar af vårt folk med sorg och
oro tänka på den reducering af våra
befästningars motståndskraft, som mä-
ste anses ligga innesluten i belägrings-
artilleriets senaste utveckling, och
hvilken samtliga större nationer helt
säkert skola skynda att tillägna sig.
Från sakkunnigt håll har emellertid lug-
nande påpekats, att det mellan de bel-
giska, af tyskarne raserade fortet och
de svenska fästningsanläggningarna rå-
der en betydlig skillnad, hvilken måste
räknas till de senares afgjordade fördel.
Medan de belgiska fortet endast be-
stå af en af betong gjuten kärna med
bestyckningen i pansartorn samt for-
tens yttre delar af jord, äro så godt
som alla fort vid de svenska fästnin-
garne utsprängda i *granitberg*, hvilka
tviifvelsutan bjuda ett helt annat och
starkare motstånd mot sprängprojektiler
än hvad betong förmår.

Mellersta bilden: TYSKA FLYGBOMBER I PARIS: Skadan efter en af en tysk flygare kastad bomb undersökes. Nedersta bil-
den: PROVIANT FÖR BELÄGRINGSTIDEN I PARIS. Det stora kapolöpningsfältet vid Longchamps fylldt med betande boskap.
Efter fotografier från Paris.

DEN BESKJUTNA STADEN LIÈGE.

AF TYSKARNE FÖRSTÖRDA HUS FRÅN HVILKA INNEVÅNARNE BESKJÖTO TYSKA SOLDATER. *Nedersta bilden visar platsen framför universitetet, hvarifrån ryska studenter sköto på trupperna.*
Efter fotografier öfver Berlin.

Eftertryck a, text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.